

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. K. urodzony w dniu (...) w P. był skazany prawomocnymi wyrokami:

1) **Sądu Rejonowego w Pisz** z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie o sygn. akt **II K 28/09** za czyn z art. 178a § 1 kk na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku;

- kara ograniczenia wolności została wykonana w całości w dniu 21 września 2009 r., środek karny wykonano w dniu 30 sierpnia 2009 r.

2) **Sądu Rejonowego w Pisz** z dnia 7 lutego 2017 roku w sprawie o sygn. akt **II K 574/16** za czyn z art. 178a § 1 kk na karę roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat;

- kara została wykonana w części dotyczącej 10 miesięcy ograniczenia wolności, środek karny wykonywano w okresie od dnia 08 września 2016 r. do dnia 01 marca 2018 r.

3) **Sądu Rejonowego w Pisz** z dnia 7 listopada 2017 roku w sprawie o sygn. akt **II K 329/17** za czyn z art. 178a § 4 kk na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności i środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

- kara pozbawienia wolności została wykonana w całości od dnia 01 marca 2018 r. do dnia 29 czerwca 2018 r.

4) **Sądu Rejonowego w Pisz** z dnia 8 maja 2018 roku w sprawie o sygn. akt **II K 661/17** za czyn z art. 207 § 1 kk na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- skazany rozpoczął wykonanie kary w dniu 29 czerwca 2018 r. o godz. 12:00 i koniec kary przypada na dzień 26 listopada 2018 r. godz. 12:00.

Skazany E. K. obecnie przebywał w ZK w C.. Zachowanie opiniowanego w trakcie odbywania kary należy uznać za właściwe. W związku ze spożywaniem alkoholu w sposób ryzykowny, podczas odbywania kary pozbawienia wolności osadzony ukończył program krótkiej interwencji oraz program „pijana kierownica”. Osadzony nie sprawiał żadnych trudności wychowawczych. Nagradzany regulaminowo. Ww. nie deklarował przynależności do podkultury przestępczej. Prawidłowo funkcjonował w grupie współosadzonych. Uczestniczył w zajęciach organizowanych przez jednostkę penitencjarną. Posiadał krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw. Utrzymywał kontakt telefoniczny i korespondencyjny z rodziną bliską i dalszą.

(dowód: informacja Dyrektora AŚ w S. k. 2; informacja z K. k. 5-6; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Pisz sygn. akt II K 28/09 k. 10; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Pisz sygn. akt II K 574/16 k. 11; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Pisz sygn. akt II K 329/17 k. 12; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Pisz sygn. akt II K 661/17 k. 13, opinia o skazanym k. 17-18; informacja o pobytach i orzeczeniach k. 19; akta główne spraw Sądu Rejonowego w Pisz o sygn. akt II K 28/09, II K 574/16, II K 329/17 i II K 661/17)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z § 1 art. 569 kpk jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku jest sąd, który wydał ostateczny wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu.

Jak wyraźnie stanowi art. 85 § 1 kk, w sytuacji, w której sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zachodzi konieczność orzeczenia kary łącznej. Sformułowanie "sąd orzeka karę łączną" w sposób niepozostawiający wątpliwości wskazuje, że zastosowanie omawianej instytucji jest obligatoryjne oraz, że jest to nakaz skierowany wyłącznie do sądu. Nadto jak stanowi art. 85 § 2 kk podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne, za przestępstwa o których mowa w § 1. Co istotne, poza wyjątkami określonymi w art. 85 § 3 i 4 kk, przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 85 § 1 i 2 kk nie ma możliwości niezastosowania omawianej regulacji.

W postępowaniu o wydanie wyroku łącznego należało zatem zbadać czy E. K. popełnił dwa lub więcej przestępstw i czy wymierzono za nie kary tego samego rodzaju bądź inne które mogą być połączone i czy kary te podlegają wykonaniu w całości lub w części, z zastrzeżeniem art. 89 kk.

W aktualnym stanie prawnym istnieje podstawa do orzeczenia kary łącznej jedynie w przypadku, gdy orzeczone wobec skazanego kary podlegają jeszcze wykonaniu. Zasadnicze znaczenie dla możliwości orzeczenia kary łącznej przez sąd ma znowelizowany art. 85 § 3 kk wedle którego podstawą orzeczenia jednej kary łącznej nie może być kara wymierzona za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary podlegającej łączeniu z karą wykonywaną w chwili popełnienia przestępstwa, lub karę łączną, w skład której wchodzi kara, która była wykonywana w chwili popełnienia czynu. Powiązany z tym jest zakaz wprowadzony w art. 85 § 3a kk. W przedmiotowej sytuacji prawnej kary z wyroku II K 28/09 i II K 329/17 zostały wykonane w całości, a więc zgodnie z powyższymi przepisami nie podlegały łączeniu. Natomiast w sprawie II K 574/16 kara została wykonana w części dotyczącej 10 miesięcy ograniczenia wolności, środek karny wykonywano w okresie od dnia 08 września 2016 r. do dnia 01 marca 2018 r., a w sprawie II K 661/17 skazany rozpoczął wykonywanie kary 5 miesięcy pozbawienia wolności w dniu 29 czerwca 2018 r. o godzinie 12.00 i koniec kary przypada na dzień 26 listopada 2018 r. godz. 12.00.

W tej sytuacji Sąd musiał zweryfikować czy podlegają łączeniu zarówno jednostkowa kara pozbawienia wolności i jednostkowa kara ograniczenia wolności.

I tak zgodnie z art. 87 § 1 kk w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności.

Z powyższego wynika, że warunki do orzeczenia kary łącznej spełniają kary wymierzone skazanemu wyrokami w sprawach o sygn. akt II K 574/16 i II K 661/17. Bowiern kary orzeczone wymienionymi wyrokami są karami podlegającymi łączeniu. Jednocześnie natomiast nie zachodzi sytuacja określona w art. 85 § 3 i § 3a kk.

Mając na względzie powyższe ustalenia należało natomiast zdecydować o wymiarze tejże nowej kary łącznej.

A zatem w rozpatrywanej sprawie określając możliwy do zastosowania górny pułap kary łącznej pozbawienia wolności mieć należało na względzie nie sumę wymierzonych wyrokami jednostkowymi kar limitowaną jedynie jej rodzajem, lecz granice wynikające z art. 87 § 1 kk. Kierując się wskazaniem art. 86 § 1 kk, przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności, Sąd miał możliwość orzeczenia jej w wysokości od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa w wymiarze od 6 miesięcy do górnego pułapu 11 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczona kara łączna w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności nie przekracza granic zakreślonych przez ustawodawcę w art. 87 § 1 kk.

Sąd przy tym podzielił wyrażany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że zasadę absorpcji czy kumulacji (w tym wypadku górnego pułapu), jako rozwiązania skrajne, powinny być rozstrzygnięciami raczej o charakterze wyjątkowym. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02. 12.1975 r. sygn. akt Rw. 628/75, OSNKW 1976, z. 2, poz. 33).

Identyczne stanowisko jak Sądu Najwyższego prezentowane jest w doktrynie. (tak też Komentarz do Kodeksu Karnego część ogólna K. Buchały, A. Zolla i innych - Kantor Wydawniczy s. c., Zakamycze 1998 r, str. 563). Priorytetową zasadą kary łącznej powinna być, zatem zasada asperacji, zgodnie z którą najwyższa kara podlega zaostrzeniu i na tej też zasadzie Sąd oparł wymiary kary łącznej pozbawienia wolności w przedmiotowej sprawie.

Sytuacja skazanego w wyniku zastosowania wskazanej zasady ulega polepszeniu, Sąd wymierzył mu bowiem karę łączną w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji, w której najwyższa kara wynosiła 6 miesięcy pozbawienia wolności (wyrok II K 661/17), zaś górny pułap wynosił 11 miesięcy pozbawienia wolności (razem kary z wyroków II K 661/17 i II K 574/16 po przeliczeniu w zw. z art. 87 § 1 kk).

Podkreślić należy, że wydając wyrok łączny Sąd nie analizuje okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, lecz bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 85a kk).

W doktrynie podnosi się, że kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy (tak P. Kardas, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny, s. 926), tym samym jej surowość powinna wzrastać wraz z liczbą popełnionych przez sprawcę przestępstw. Stanowi to wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również nieopłacalności przestępczej działalności (zob. M. Szewczyk, Glosa do uchw. SN z 20.1.2005 r., I KZP 30/04, OSP 2005, Nr 9, poz. 102; zob. także wyr. SA w Warszawie z 12.7.2000 r., II AKA 171/00, OSA 2001, Nr 2, poz. 5; wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, KZS 2002, Nr 12, poz. 70).

Sąd wymierzając karę łączną, jest zobowiązany wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a więc takiego oddziaływania na sprawcę, aby ten nie naruszał w przyszłości porządku prawnego. Jednocześnie reakcja karna skupiając się na sprawcy, musi być efektywna, tj. niedopuszczalne jest orzekanie kar, które będą przez sprawcę trywializowane czy wręcz wkalkulowane w "koszty" przestępstwa. Dyrektywa prewencji indywidualnej ma zatem dwa podstawowe cele, tj. zapobiegać popełnianiu przestępstw oraz wychować sprawcę.

Pierwszy z nich może być osiągnięty przez indywidualne odstraszenie oraz uniemożliwienie popełniania przestępstw, drugi przez resocjalizację. W przypadku orzekania kary łącznej, pozytywny aspekt dyrektywy prewencji generalnej będzie natomiast realizowany w pierwszej kolejności przez utwierdzenie w świadomości społecznej przekonania o egzekwowaniu prawa oraz akceptacji orzeczonej kary jako sprawiedliwej, stanowiącej podsumowanie przestępczej działalności skazanego (por. J. Wojciechowska, [w:] G. Rejman (red.), Kodeks karny, s. 921).

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że Sąd nie dostrzega jeszcze pozytywnej zmiany jaka zachodzi w zachowaniu skazanego E. K., pomimo deklaratywnie krytycznego stosunku do popełnianych przestępstw. Nie mniej, w okresie wcześniejszym ww. był sprawcą niepoprawnym o czym świadczy, analiza jego danych o karalności. Skazany nie potrafił z dawanych szans skorzystać właściwie. Powyższe dane świadczą również o jego lekceważącym stosunku do wymiaru sprawiedliwości i orzekanych względem niego kar. Zdaniem Sądu mężczyzna wymaga dalszego oddziaływania resocjalizacyjnego, które trwać powinno w warunkach izolacji więziennej. Dopiero ono ukształtuje w sposób trwały jego społecznie pożądaną postawę. Niezależnie od powyższego orzeczenie kary z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji wywołałoby u wymienionego poczucie bezkarności, wyrażającej się w tym, że za niektóre z czynów przez siebie popełnionych w ogóle nie poniósłby odpowiedzialności.

Abstrahując od powyższego orzeczenie wobec E. K., kary z zastosowaniem zasady absorpcji klóciłoby się także ze społecznym poczuciem sprawiedliwości i potrzebą kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. De facto bowiem w oczach społeczeństwa stanowiłoby to nieuprawnione promowanie skazanego, w stosunku do na przykład osób, które dopuściły się jedynie jednego przestępstwa. Bez wątplenia orzeczenie takie wpływałoby zatem na społeczeństwo w sposób demoralizujący.

Ważąc zatem powyższe okoliczności Sąd uznał, że kara w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności będzie karą odpowiednią z punktu zasad wyrażonych w nowym przepisie art. 85a kodeksu karnego, która spełni cele zarówno prewencji indywidualnej, jak i generalnej. Taka kara nie stanowi przy tym nieuprawnionego promowania skazanego, jednocześnie zaś uwzględniając jego obecną postawę wpłynie na niego pozytywnie.

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk, art. 88 kk w zw. z art. 90 § 2 kk w zw. z art. 569 § 1 kpk orzeczony wobec skazanego E. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pieszku o sygn. akt II K 329/17 środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych połączył ze środkiem karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat orzeczonym wyrokiem Sądu Rejonowego w Pieszku o sygn. akt II K 574/16 i orzekł łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio. Strony wniosły o takie rozstrzygnięcie zgodnie.

W pozostałym zakresie nie objętym wyrokiem łącznym, Sąd na podstawie art. 576 § 1 kpk rozstrzygnięcia zawarte w łączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania. Jednocześnie na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okresy pozbawienia wolności od dnia 29 czerwca 2018 r. godz. 12:00 do dnia 06 września 2018 roku oraz 150 (sto pięćdziesiąt) dni pozbawienia wolności w związku z wykonaną w części karą ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem podlegającym połączeniu.

Na podstawie art. 572 kpk w pozostałym zakresie postępowanie Sąd umorzył.

Zaś na podstawie § 2, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 roku poz. 1714) Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T. K. kwotę 120 (stu dwudziestu) złotych tytułem opłaty za wykonywaną z urzędu obronę skazanego E. K. powiększoną o kwotę 27,60 (dwudziestu siedmiu złotych sześćdziesięciu groszy) złotych tytułem podatku VAT od przyznanej opłaty.

Sąd na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uwzględniając fakt orzeczenia wobec niego kary łącznej bezwzględnej pozbawienia wolności oraz obecną sytuację materialną skazanego.

ZARZĄDZENIE

- (...)

- (...)

- (...)

(...)